

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social

اجتماعی

انجنیر سلطانجان کلیوال / تورنتو / کانادا.

۰۵ نومبر ۲۰۱۵

خورشید عطایی د مینی شاعره د ریا ملغلره

د څلویښتو کلونو نه په زیاته موده کی خوشید عطایی شاعری وکړه او د وطن په دواړو ژبو پښتو او دري باندی یی شعرونه و لیکل، مقالی او کیسې یی ولیکلې، او هغه پور یی یه ښه توگه آدا کړ چی وطن او وطنوالو ور په غاړه مری و.

د خورشید شعرونه د هغی د ژوندانه په اوږدو کی، د هغی ستره شتمنی او نه یواځی د افغان ولس لویه اړتیا وه، بلکی د انسانی نری او بشری ټولنی د تکمیل په لاره کی هغه سترگام دی چی د دی ټولنی د نیم نه د زیات وجود حالت او احساسات پکی څرگند شویدی. خورشید د همدی شعری شتمنی په مټ خپل ټول گټور ژوند په استغنا او چاته د تمی دلاس غزولو نه پرته او په هسکه غاړه تیر کړ.

خورشید د خپلو گلابیو او لادونو د پاره هم موروه، هم پلارو، هم ښونکی وه او هم روزونکی او پالوکی وه. هغه د خپلی ذاتی طبیعی له مخی یوه بی کبره، مهربانه، مینه ناکه زړه سواندی، آرامه او د پاک زړه خاونده وه. هغی د نفرت او کرکی نه کرکه لروده، هغی د هر ډول تعصب او تنک نظری نه نفرت کاوه، هغی د هر جا سره داسی سلوک کاوه، چی هر چا هغه خپله او د ځان گڼله، د هغی د زړه او خولی خبره یوه وه، لنډه داچی هغه ټوله مینه وه

، بنکلا وه ، رنا او په رښتیا چی د لمر سترگه وه او هسی یوه ځلانده وړانگه وه چی رنا او تودوشه یی ټولو ته یوشان رسیده .

خورشید شاعره وه ، د مینې شاعره او د ژوند شاعره . د هغی هر شعر د وخت د عینی حالاتو د لمنی او سینې نه را وتلی او د هنر په گانه بنکلی شویدی . نو له همدی کبله د هغی د کتور او برکتی ژوند او د هغی د پرجوشه شاعری د ټولو اړخونو څیرل او په یو مقاله کی را ټولول نه یواځی گران بلکی ناشونی کار دی . زه به زیار وباسم چی په لنډه تو گه ځینو غټو ټکو ته په پام اړونی سره خپلی خبری د تاسو سره شریکی کړم .

د خورشید په شعر کی ټولنیز رسالت :

که څه هم زموږ په کلچری جوړښت کی د ټلنی ټول ویاړونه ، د ټولنی ټوله شتمنی او د هر څه په هکله د تصمیم نیولو واک او اختیار د نلرینه سره دی او داسی رواج شویدی چی د ښځی ته د مال متاع په سترگه و کتل شی او نارینه یی واکداری وکړی ، د خور برخلیک

ورور ټاکی ، د لور سرنویش د پلار په لاس کی دی او د ښځی مطلق اختیار لرونکی د هغی خاوند یا میره دی . ځکه چی دا دنارینه وو ټولنه ده ، د دی ټولنی ټول اساسی ارزښتونه د نارینه وو په قبضه کی دی ، سره له دی چی دا ټولنه یو مسلمان ټولنه ده ، خو د اسلام نه هم هماغه څه را اخلی چی د دوی دودونو او کودونو سره اړخ لگوی ، لنډه داچی دلته هر څه د نارینه د پاره جوړشویدی ، نو که په داسی یوه ټولنه کی د خورشید عطایی په څیر ، د ډاکټر کبرا مظهری په څیر ، د ډاکټر شریفه شریف په څیر ، د ډاکټر ثریا خادم په څیر ، د پروین پژواک ، مریم محبوب ، حنیفه پریور ، نیلا فتاح یعقوب ، فاطمه اختر زیبا خادم، سپورمی میوندی، مینا کرباسی ، زهره یوسف ، سهیلا اصغری شکرپه بارکزی ، فوزیه کوفی ، سجیه او په سلگونی نوری زوروری شاعرانی ، لیکوالانی ، هنرمندانی او په سیاسی ، اقتصادی او حقوقی مسایلو باخبری میرمنی را پیدا شی او د ټولنی واکدار نارینه ته ور په یاد کړی چی یواځی ته د دی ټولنی جوړونکی نه یی ، باید په خپل حد و اوسی ، نو ورسره سم د راز راز واکدارانو د قهر او غضب د گذارونو سره مخامخ کیری او د ژوندانه هره برخه ور ته دوزخ جوړوی ، چی ښه نمونه یی همدا څو موده پخوا د شهیدی فرخندی او څو کاله وړاندی د ځوانمرگی ناهید د غم نه دکی پیبینی دی چی د جادوگرانو او متجاوزینو ، دکودو او وحشتناکو کړو وړو سره د مخالفت له کبله را منځ ته شوی او تر څو چی دنیا آباءه وی هیری به نه شی. اوس نو خورشید او د هغی نوری بیداری ، هوبنیاری او زوروری خویندی مجبوری دی چی یو تر بله لاسونه ورکړی او دا دنارینه په لاس جوړشوی دوزخونه دری وری کړی، خپل تقدیر پخپله جوړ کړی او ځانته په خپل ژوند کی خپل جنت آباد کاندی .

خوشید عطایی دا د هیلو دنیا داسی جوړوی:

ډیر پیچومی وو په لار کی

ډیر درانده پیتی پراته وو

دغو ټولو کړاوو ته

ما ځانگړی اوږه ورکړه

او د هیلو یوه بله / دنیاگی می کړله جوړه .

د خورشید شاعری د مینې او امید شاعری ده ، خورشید شعر د نازک خیال او سپیڅلی احساس زیرنده بولی. د هغی روښانه ذهن او معصوم فطرت هره شیبه د همرازی او سپیڅلتیا په تکل کی سرگرم دی . هغه بی له ویری وایی چی

زه شاعره يم ، د حوادثو هر تصوير ته د مينی رنگ وركوم ، له هغی نه سرود جوړوم او په دی توگه د مينی د اور د لمبو رڼا هری تیاری ته رسوم . هغه وایی :
 تصوير د حوادثو چی می سترگو ته دریری
 د مينی زمزمو کی سرودونه جوړوم
 په توره تاریکی کی د مشعل غوندی بلیرم
 د مينی د بریښنا نه خراغونه جوړوم
 خورشید یمه سینه کی می د مينی اور بلیری
 د مينی د سکر وتو نه لعلونه جوړوم

د خورشید شاعری د نفاق او ناپوهی سره پغری دی:

خوشد په دی پوهیدلی ده چی د شیطان په لار روان کسان د ناپوهه ولس د عقیدو سره لوبی کوی او خپلو ناروا هدفونو ته د رسیدو د پاره د جهالت تیاری خوروی او عام وگری د تباهی کندو ته ورغورخوی. نو په داسی حالت کی د مظلومانو د نجات د پاره د خپل پروردگارنه د هغوی مرسته غواری او داسی وایی :
 لویه خدایه ، لویه خدایه داحال شو — د افغان وطن خراب او تراب راغی
 د افغان د تباهی د پاره ربه — دیو د جهلیه غضب او شتاب راغی
 وطن وران افغان تباہ شو ته بی وینی — په شدت سره نفاق او عذاب راغی
 لویه خدایه ته نیکمرغه افغانان کری — د افغان په غم می زړه کی خوناب راغی
 د خورشید هیلې به هله شی تر سره — که دا سوال بی ستا په در مستجاب راغی.
 زه نه غواړم چی خبری اوږدی کړم خو دومره ضرور وایم چی خورشید عطایی د یوه حساس زړه خاونده وه ، لکه له خپل ښکلی مخ نه بی چی نقاب لری کری و او نورانی وړانگی بی هر چا ته یوشان رسیدلی ، په همدی توگه بی د ژوند له مخ نه هم د رنگونو نقاب لری کری و او د هغه اصلی خیره بی له هری لوری نه په پرانستو سترگو لیدلی وه.
 هغه یوه سوچه انسانه ، یوه سوچه افغانه او یوه سوچه مسلماننه وه ، د هغی مصوم توب او ساده گی او ورسره د ژور عقل او لوړ فکر د دی نه یو داسی شخصیت جوړ کړیدی چی که سل کرته هم مړه شی او په ظاهره کی به خپلو یارانو نه بیله شی بیا هم نه مری او د یارانو د زړونو نه نشی لری کیدای . دا ځکه چی د هغی خیالونه د یارانو په زړونو کی پراته دی ، او د چا چی خیالات ژوندی وی ، د جسم مړینی ته مړینه نه بلکی جدایی وای .
 زه له مونږ څخه دی جدا شوی خور ته وایم چی :

خورشید هر روز ازما جدا میگردد ، وباز با ما وصلت میکند ، تو که خورشید ما هستی چگونه میتوانی که از ما جدا شوی؟ مطمئن باش که تو هم با ما و هم آیندگان خواهی بود و تا روز قیامت خواهی بود. نو ځکه وایم چی :

د جنت حوره وه ، جنت ته لاړه	دلته رنځوره وه ، جنت ته لاړه
خورشید رڼا وه ، د تیاریو دښمنه	جوړه له نوره وه ، جنت له لاړه
د انسانیت او محبت لباس کی	پټه مغروره وه ، جنت ته لاړه
د جهالت سره جگړو کی ستړي	نوره مجبوره وه ، جنت ته لاړه
د کلیوال په څیر په دی دنیا کی	پردی مزدوره ، جنت ته لاړه.